

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26CoE/215/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212208419
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Pilek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4212208419.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci oprávneného: C.. S. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XX/XX, X., prechodne T. XX/XX, T., proti povinnej: W. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. XXXX/XX, E. C., prechodne G. XX, Y., v konaní o výkon rozhodnutia - styk otca s maloletým dieťaťom: W. G., nar. XX. XX. XXXX, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, o uložení poriadkovej pokuty, o odvolaní povinnej proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 7Em/2/2012-41 zo dňa 17. júna 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolač súd uznesenie Okresného súdu Komárno č. k. 7Em/2/2012-41 zo dňa 17. júna 2013 r u š í a vec v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil matke maloletého dieťaťa W. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. XXXX/XX, E. C., prechodne G. XX, Y., poriadkovú pokutu vo výške 100,- eur, ktorú je povinná zaplatiť do piatich dní od právoplatnosti tohto uznesenia na účet Okresného súdu Komárno.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil ustanoveniami § 272 ods. 3, 5, § 273 ods. 1 a 5 OSP, pričom uviedol, že vyzval matku maloletého dieťaťa, aby sa v zmysle rozsudku č. k. 9C/192/2009-187 zo dňa 22. 01. 2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/92/2010-264 zo dňa 30. 06. 2010 podrobila súdnemu rozhodnutiu a dodržiavala povinnosť, ktorá jej rozsudkom bola uložená a zároveň ju vyzval, aby sa vyjadrila k podaniu otca maloletého dieťaťa. Za účelom objasnenia skutočností rozhodujúcich pre pokračovanie v konaní súd prvého stupňa predvolal na výsluch otca maloletého dieťaťa, ktorý súdu uviedol, že matka stále sľubuje, že dieťa odovzdá, ale pritom nie je na dohodnutom mieste alebo inak zmarí stretnutie s otcom. Taktiež oznámil súdu, že na tunajšom súde sa viedlo konanie pod sp. zn. 9P/360/2010 - úprava výkonu rodičovských práv a povinností - striedavá starostlivosť, kde bol vypracovaný znalecký posudok C.. Y., v ktorom sa preukázalo, že dieťa je matkou manipulované. Súd prvého si predvolal aj matku maloletej na výsluch, ktorá k tvrdeniam otca maloletého dieťaťa uviedla, že ona styk otca s maloletou neobmedzuje, ale dieťa sa otca bojí a nechce sa s ním stretávať. Zo zmarených stretnutí viní tiež otca maloletého dieťaťa, ktorý sa údajne nikdy nedostaví na stretnutie a nejaví o dieťa patričný záujem. Súd prvého stupňa nahliadol aj do spisu 9P 360/2010 ako aj do spisu 10Em/2/2012 a na základe zisteného mal za preukázané, že vzťah maloletej W. k otcovi je značne ovplyvnený jej matkou W. G. a teda má tiež za to, že matka maloletej si neplní povinnosti vyplývajúce z vykonateľného rozhodnutia. Súd prvého stupňa v neposlednom rade poukázal na skutočnosť, že predmetným rozsudkom bola matke maloletého dieťaťa uložená povinnosť dieťa pripraviť na styk a odovzdať otcovi. Táto povinnosť v sebe obsahuje aj samotnú povinnosť matky vplyvať na maloleté dieťa tým spôsobom, aby maloleté dieťa bolo uzrozumené a psychicky pripravené na stretnutia s otcom a aby „samé od seba“ pod pôsobením matky išlo dobrovoľne k otcovi. Matka sa nemôže pasívne pozerať na negatívny postoj maloletého dieťaťa k svojmu biologickému otcovi, ale má na dieťa pozitívne pôsobiť s cieľom, aby stretnutia prebiehali podľa rozhodnutia súdu. S poukazom na uvedené súd prvého stupňa dospel k záveru, že sankcia uloženia poriadkovej pokuty v zmysle § 273 ods. 1 OSP je dôvodná, nakoľko

matka maloletého dieťaťa opakovane neuposlúchla príkaz súdu a nepôsobila pozitívne na maloleté dieťa, aby styk s otcom prebiehal a preto súd prvého stupňa rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a uložil matke maloletej poriadkovú pokutu.

Proti tomuto uzneseniu podala povinná v zákonom stanovenej lehote odvolanie.

Mala za to, že napadnuté uznesenie je nezrozumiteľné, chaotické, nejasné a nevykonateľné a nie je v súlade s Ústavou SR, ústavnými, zákonmi ako aj inými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Napadnuté uznesenie považovala za nezákonné, nakoľko na jednej strane má závažné formálne a procesné vady a na druhej strane má aj závažné hmotnoprávne vady spočívajúce v nesúlade rozhodnutia s právnymi predpismi. Podľa názoru povinnej súd prvého stupňa vydal napadnuté uznesenie ignorujúc skutočný stav vecí, všetky predložené dôkazy a výlučne na základe nepravdivých a zavádzajúcich tvrdení oprávneného. Upozornila na skutočnosť, že nikdy neobmedzila dcérku v tom, aby sa mohla stretnúť s oprávnením, ak o to on alebo dcérka mali záujem. Pracovná doba jej končí medzi 16.00 a 16.30, teda o 15.00 by oprávnený sa mohol bez akýchkoľvek problémov stretnúť s dcérou tak, ako je to stanovené v rozsudku. Ďalej namietla aj miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Komárno a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno na zastupovanie záujmov maloletej dcéry. Súd prvého stupňa sa nevyporiadal so skutočnosťami, že maloletá dcéra sa odmieta s otcom stretávať, pred aj po stretnutí plače a že u otca bolo zistené také správanie, ktoré ho diskvalifikuje ako osobu zabezpečujúcu osobnú starostlivosť. Súd prvého stupňa tak nedostatočne zistil skutkový stav vecí, nakoľko neuviedol, že na oprávneného bola podaná obžaloba pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby a prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže, kde poškodeným je povinná a maloletá dcéra. Je v príkrom rozpore so záujmami maloletej, aby sa napriek tomu, že sama nechce, stretávala s otcom, ktorý je dôvodne podozrivý, že skutkami opísanými v obžalobe dopustil týrania povinnej a ohrozovania mravnej výchovy maloletej W.. V závere povinná poukázala na to, že nijakým spôsobom otcovi maloletej nebráni v stretávaní sa napriek vyššie uvedenému, maloletá je na stretnutie vždy pripravená, avšak samotného stretnutia sa veľmi bojí. Na druhej strane otec pre maloletú v stanovených časoch nechodí. Toto konanie o výkon rozhodnutia nie je ničím iným, len ďalším z prostriedkov, ktorými oprávnený pokračuje v psychickom nátlaku na povinnú i maloletú.

Oprávnený ani kolízny opatrovník maloletého dieťaťa sa k odvolaniu povinnej nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP), preskúmal napadnuté uznesenie ako aj postup súdu prvého stupňa, ktorý mu predchádzal, v medziach podaného odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že odvolanie povinnej je dôvodné. Rozhodol tak, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP.

Oprávnený sa podaným návrhom domáhal nariadenia výkonu rozhodnutia - úpravy styku oprávneného s maloletou W. G. na základe vykonateľného rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 22. 01. 2010 č. k. 13C/192/2009. Návrh odôvodnil tým, že matka rozhodnutie súdu viac krát nerešpektovala a styk s maloletou mu neumožnila.

Súd prvého stupňa výzvou zo dňa 09. 08. 2012 vyzval matku maloletého dieťaťa na plnenie rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 13C/192/2009-187 zo dňa 22. 01. 2010 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 8Co/92/2010-264 zo dňa 30. 06. 2010. Súd prvého stupňa vykonal aj výsluch oprávneného a povinnej, ktorých obsah je uvedený v zápisnici zo dňa 03. 05. 2013 a 31. 05. 2013.

Podľa § 251 ods. 1 OSP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; 31) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Podľa § 272 ods. 3 OSP, pred nariadením výkonu rozhodnutia podľa odseku 1 súd písomne vyzve povinného, ktorý sa odmieta podrobiť rozhodnutiu podľa odseku 1, aby sa rozhodnutiu podrobil. V tejto výzve upozorní tiež na následky neplnenia povinností ustanovených v rozhodnutí. Ak sa javí, že účel výzvy možno lepšie dosiahnuť pojednávaním, sudca je oprávnený nariadiť pojednávanie a môže naň predvolať povinného, oprávneného, maloleté dieťa, zástupcu príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zástupcu príslušného orgánu obce.

Podľa § 273 ods. 1 OSP, ak výzva súdu podľa § 272 ods. 3 zostane bezvýsledná, súd je oprávnený uložiť povinnému, ktorý neplní dobrovoľne rozhodnutie podľa § 272, pokutu vo výške 200 eur. Pokutu možno uložiť aj opakovane. Výnos pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

Právna úprava výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí má osobitné postavenie medzi všeobecnými ustanoveniami o výkone rozhodnutia. Výkon rozhodnutia podľa šiestej časti Občianskeho súdneho poriadku sa vzťahuje len na nútený výkon rozhodnutí, z ktorých vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, sumy uložené ochrannými opatreniami v trestnom konaní, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania a na výkon rozhodnutí o výchove maloletých detí. Konanie sa začína na návrh osôb oprávnených na výchovu alebo styk s dieťaťom, alebo z úradnej povinnosti, uznesením súdu o začatí konania. Účastníkom konania je maloleté dieťa (spravidla zastúpené kolíznym opatrovníkom), ten, kto podľa rozhodnutia alebo schválenej dohody má právo na výchovu alebo styk, a ten, kto mu v tom bráni (§ 94, 272). Príslušným súdom je všeobecný súd dieťaťa (§ 273 ods. 3). Predpokladom nariadenia výkonu rozhodnutia je aktívna účasť súdu zameraná na dobrovoľné plnenie povinností vyplývajúcich z rozhodnutia alebo schválenej dohody. Preto súd skôr, ako nariadi výkon, vyzve toho, kto sa odmieta podrobiť súdnemu rozhodnutiu alebo dohode, aby sa súdnemu rozhodnutiu podrobil, alebo súdom schválenú dohodu plnil. Vo výzve poučí povinného na následky neplnenia povinností, spravidla požiada iné subjekty o pôsobenie na povinného, aby tieto povinnosti dobrovoľne plnil. Ak takáto výzva zostane bezvýsledná, súd uloží tomu, kto dobrovoľne neplní, pokutu, ktorá nesmie presiahnuť sumu 200,- eur. Pokutu možno ukladať opakovane. Osobitným spôsobom výkonu rozhodnutia je odňatie dieťaťa a jeho odovzdanie tomu, komu bolo zverené, alebo tomu, kto má právo na styk s dieťaťom.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípade ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (§ 211 OSP). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú

pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 115/03-14 zo dňa 03.07.2013). Iba takéto rozhodnutie je preskúmateľné a účastníkom umožňuje poznať postup súdu. Následkom nedostatku riadneho odôvodnenia je jeho nepreskúmateľnosť, ktorú treba považovať za postup súdu odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom.

Odvolací súd je toho názoru, že súd prvého stupňa napadnuté rozhodnutie neodôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 OSP, čím spôsobil jeho nepreskúmateľnosť a takýmto postupom účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom, čo je zároveň dôvodom na jeho zrušenie odvolacím súdom. Z uvedeného vyplýva, že súd prvého stupňa v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami nepostupoval, pretože pri uložení pokuty neuviedol konkrétny čas a počet prípadov, v ktorých sa styk nerealizoval a za ktoré konkrétne nezrealizované styky uložil povinnej pokutu. Súd prvého stupňa iba uviedol, že „dospel k záveru, že sankcia uloženia poriadkovej pokuty v zmysle § 273 ods. 1 OSP je dôvodná, nakoľko matka maloletého dieťaťa opakovane neuposlúchla príkaz súdu a nepôsobila pozitívne na maloleté dieťa, aby styk s otcom prebiehal“. Uvedené je v rozpore so zásadou, že pokutu treba uložiť za časovo konkretizované neuposlúchnutie súdu, pretože inak by takéto uznesenie nebolo preskúmateľné.

Skutočnosť, že voči oprávnenému bola podaná obžaloba nemá vplyv na právoplatné a vykonateľné rozhodnutie Okresného súdu Komárno č. k. 13C/192/2009-187 zo dňa 22. 01. 2010, ktorým boli rodičia maloletej rozvedení a zároveň bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky s úpravou styku otca podľa výroku tohto rozhodnutia. Právo otca a dieťaťa na styk je zachovaný a súd tieto práva nijako zatiaľ rozhodnutím neobmedzil.

V preskúmvanej veci je z tohto dôvodu (nepreskúmateľnosti rozhodnutia) daná existencia vady konania spočívajúca v odňatí možnosti odvolateľa konať pred súdom v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ OSP. V závere odvolací súd vo vzťahu k námietke týkajúcej sa miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Komárno a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno dáva do pozornosti, aby sa súd prvého stupňa v ďalšom konaní vypořiadal aj s touto námietkou povinnej upozorniac na to, že ak súd začne konať vo veci samej, miestnu príslušnosť môže skúmať len na námietku účastníka, ak je uplatnená pri prvom úkone, ktorý účastníkovi patrí.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 2 OSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (ods. 2), v ktorom je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 OSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.